

7. Любич Б.Б. Автоматизована система підтримки прийняття рішень в сфері зовнішньоекономічної діяльності підприємства / Б.Б. Любич / Актуальні проблеми управління зовнішньоекономічною діяльністю: зб.наук.праць / ДонДУУ. – Донецьк: ДонДУУ, 2011. – Т. XII. – (Економіка; вип. 191) – С. 251-260.

Костючик К.О.

студент;

Богацька Н.М.

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри економіки підприємства та міжнародної економіки,

Вінницький торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету

ЕФЕКТИВНІСТЬ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Підвищення ефективності сучасного виробництва та забезпечення конкурентоспроможності продукції ґрунтується в основному на нових рішеннях у сфері техніки та технології, а також на застосуванні нових організаційних форм та економічних методів господарювання, які використовують на різних стадіях циклу «наука-виробництво» та реалізують відповідні ланки управління на рівні підприємств, об'єднань, наукових і проектних організацій. Прийняття та реалізація таких рішень і є змістом інноваційних процесів.

Метою дослідження є аналіз та вивчення основних етапів провадження інновацій у діяльність підприємств, а також розглянути їх ефективність.

Проблемам ефективності впровадження інноваційних процесів у діяльність підприємств присвячено чималу кількість наукових праць, як зарубіжних, так і вітчизняних дослідників.

В сучасних економічних умовах функціонування, промисловим підприємствам необхідно адаптуватися до постійних змін зовнішнього та внутрішнього середовищ з урахуванням вимог, що трактуються ринками. Першочерговим посідає питання реорганізації системи управління на підприємствах шляхом впровадження управлінських інновацій. Інноваційний процес має складну структуру і зачіпає різні компоненти управлінської діяльності. Управлінські інновації не можуть бути вузькоспеціалізованими, вони мають безліч аспектів, які повинні ретельно аналізуватися і враховуватися органами управління. Ефективність управлінських нововведень залежить від фінансових, інформаційних, організаційних чинників та інших факторів впливу. Результативність управлінських інновацій прямо пропорційна зацікавленості та участі ланки управління підприємством в інноваційному процесі. Позиція керівництва може як збільшити корисний ефект змін, що проводяться, так і звести нанівець зусилля з впровадження нововведень. Керівний персонал повинен бути досить компетентним, щоб розуміти і заохочувати необхідність застосування управлінських інновацій.

Ситуація, яка склалася на сьогодні в Україні, а саме, інтеграція в ЄС, неминуче ставить вітчизняні підприємства в умови жорсткої конкуренції з іноземними виробниками. Для того, аби розширити ринок збуту необхідно переходити на нові стандарти якості та виробництва. Інноваційна діяльність передбачає інвестування наукових досліджень і розробок, спрямованих на здійснення якісних змін у складі продуктивних сил, прогресивних міжгалузевих структурних зрушень, розробки і впровадження нових видів продукції і технологій [1, с. 108].

Планування інновацій в системі управління підприємством є порівняно самостійною підсистемою (тобто цілісною системою для елементів, що її складають), що містить сукупність специфічних інструментів, правил, структурних органів, інформації і процесів, націлених на підготовку і забезпечення виконання планів інноваційної діяльності. Важливим фактором забезпечення інноваційного розвитку підприємства за сучасні умови стає нарощування можливостей щодо розширення сфер генерації, відбору і впровадження інновацій, ознакою чого стає інноваційний потенціал підприємства. Саме цей фактор виступає, з одного боку, як передумова вибору певної інноваційної стратегії, а, з іншого, як важливий чинник, що визначає ступінь сприйнятливості підприємства до інновацій.

Оцінка ефективності інноваційних проектів ще не є запорукою успішної його реалізації на конкретному підприємстві. Будь-який інноваційний проект може назавжди залишитись лише вдалою альтернативою чинному перебігу бізнес-процесів. Але для того щоб збільшити науковий потенціал підприємства будь-якої форми власності і галузевої приналежності, слід вживати наступні заходи:

- розширити коло конструкторів і дослідників;
- підвищувати серед дослідників і конструкторів частку висококваліфікованих працівників;
- забезпечувати підтримку розвитку інновацій за рахунок бюджетного фінансування НДДКР за вказаними пріоритетними напрямками, які мають стратегічне значення для держави;
- забезпечувати високоякісне стажування за кордоном наукового потенціалу країни (студентів, аспірантів, докторантів, дослідників, конструкторів тощо);
- пропорційно й одночасно стимулювати розвиток фундаментальних і прикладних досліджень;
- скорочувати за можливістю науково-виробничий цикл «інноваційна ідея – дослідний зразок – виробництво»;
- прискорювати оновлення асортименту продукції на підприємстві;
- поліпшувати умови лабораторних досліджень на підприємстві;
- інтенсифікувати процеси оформлення патентів, заявок, ліцензій тощо;
- забезпечувати надання державної фінансової підтримки, відповідних гарантій та проведення високоякісної експертизи результатів інноваційної діяльності [2, с. 111].

Для визначення економічної ефективності використання в народному господарстві нової техніки, винаходів і раціоналізаторських пропозицій

застосовуються різні методи розрахунку економічної ефективності нової техніки на стадії її створення і на стадії її включення до планів виробництва.

Таблиця 1

Комплексний підхід до визначення ефективності інноваційної діяльності

Особливості інноваційної діяльності	Складова комплексного підходу	Змістове відображення складових комплексного підходу
Варіативний розподіл отримання результату	Результативний підхід	Співвідношення наявного рівня прибутку від інноваційної діяльності до запланованого рівня прибутку
Цільова спрямованість (отримання max прибутку)	Цільовий підхід	
Висока капіталомісткість	Витратний підхід	Співвідношення прибутку від інноваційної діяльності та витрат на здійснення інноваційної діяльності
Значна тривалість інноваційного процесу		
Дуалістичний характер отримання результатів в часі (розвиток інновації на ринку)	Статико-динамічний підхід	Співвідношення результатів та витрат інноваційної діяльності з урахуванням фактору часу

Дана логіка під час застосування комплексного підходу дозволяє визначити чітку ієрархічність підходів, які одночасно можуть виступати необхідними та достатніми умовами визначення ефективності інноваційної діяльності.

Щоб активізувати інноваційну діяльність на підприємстві необхідно залучати такі стратегії розвитку, які безпосередньо сприятимуть впровадженню інновацій. Внутрішній шлях активізації доцільно втілювати на основі використанні досвіду діяльності інноваційних систем провідних світових фірм. звернути увагу, що поштовхом до ефективної інноваційної діяльності підприємства є створення мережових підприємницьких структур, типовим представником яких є глобальна компанія Nokia, що зобов'язана своїм успіхом таким основним елементам нової бізнес-структури: нові продукти й індустріальна структура; фундаментальні зміни фінансової структури; інноваційна модель мережового підприємства [3, с. 10].

Отже, для покращення роботи підприємства велике значення має освіта та досвід керівництва, а також самих робітників. Важливе місце посідає фінансування НДДКР та можливість співпраці із зарубіжними

підприємствами. На сьогодні велика кількість підприємств фінансують стажування своїх робітників за кордоном. Щодо підприємств виробничого характеру, то варто зазначити, що важливою умовою ефективності їх діяльності є наявність нового та зручного обладнання. Але всього вищеперерахованого може бути недостатнім, якщо не запроваджувати інноваційні моделі управління.

Список використаних джерел:

1. Михайловська О. В. Світовий досвід державної підтримки інноваційних процесів//Актуальні проблеми економіки, 2009, № 11. – С. 101–109.
2. Шипуліна Ю. С. Розвиток теоретико-методолігічних засад переходу підприємств на інноваційний шлях розвитку / Ю. С. Шипуліна, С. М. Ілляшенко // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. – № 4, Т. 1. – С. 103-112.
3. Чечетов М. Інноваційна складова ринкової трансформації // Економіка України, 2010, № 11. – С. 4–14.
4. Філіпова К. В. Стратегічний аспект інноваційного розвитку організації // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – № 1. – С. 91-95.

Луцик І.Б.

аспірант,

Науковий керівник: Юрій Е.О.

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри фінансів,

Буковинський державний фінансово-економічний університет

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Планування в системі стратегічного управління підприємством є однією з головних, центральних функцій, що визначає кінцеві результати виробничо-збутової, економічної, фінансової й інвестиційної діяльності. У процесі планування визначаються основні напрямки розвитку підприємства. На основі маркетингових досліджень підприємство визначає види й обсяги продукції, що планує випускати, потребу в ресурсах та ефективність їх використання тощо.

На сьогоднішній день планування діяльності суб'єкта господарювання є не лише можливістю щодо визначення ними своїх пріоритетів, але й необхідністю, яка дозволить вибрати правильну стратегічну поведінку в умовах мінливого зовнішнього середовища.

Нові умови ставлять вимогу щодо чіткого та заздалегідь визначеного напрямку руху підприємства для найбільш ефективного досягнення поставленої мети. Саме тут і приходиться на допомогу стратегічне планування.

Проблематиці процесу планування діяльності підприємств присвятили свої праці такі вітчизняні та зарубіжні вчені як З. Є. Шершньова та